

Verslag bijeenkomst klankbordgroep peilbesluit Zegveld

Datum: 31 oktober 2018

Locatie: Veenweideinformatiecentrum, Zegveld

Handreiking

Iedereen zit er op persoonlijke titel, van een formele 'vertegenwoordigen van een achterban' is geen sprake. Met die wijziging wordt de opgestelde handreiking vastgesteld.

Knelpuntenrapport

Ambtelijk taalgebruik is niet altijd even aanmoedigend om te lezen maar levert ook geen grote bezwaren op.

- Communicatie
 - Wijze van communicatie
Het opstellen van algemeen mailadres (bijv. klankbordgroepzegveld@hdsr.nl) heeft de voorkeur.
 - Gebrek aan informatie en kennis over het waterbeheer bij bewoners
Er wordt voorgesteld meer informatie te delen met bewoners. Ontwikkelingen, tips en actualiteiten kunnen bijvoorbeeld in de Berichtgever en/of Woerdense Courant worden gedeeld.
- Peilbesluit
 - Algemeen
Introduceer wat het doel is van een peilbesluit en waar het uit bestaat. Belangrijk ook om mee te geven dat het gaat om oppervlaktewaterpeilen (dus slootpeilen). Het peilbesluit bevat meerdere facetten. Er wordt niet alleen een waterpeil vastgesteld, er wordt ook bepaald voor welke periode dat peil geldt, voor welk (deel)gebied en wat de beheermarge is die wordt aangehouden.
 - Tussentijdse evaluatie
Er is een wens om de situatie met de peilen eerder dan huidige termijn van tien jaar te evalueren, bijvoorbeeld eens in de drie jaar. De mogelijkheid om een peilbesluit eerder te herzien bestaat. Wettelijk gezien geeft de provinciale verordening tussen HDSR en de provincie Utrecht aan dat er een looptijd van 10 jaar geldt.
 - Kosten
Er is behoefte aan inzicht in de kosten die bepaalde varianten / scenario's met zich meebrengen voor de verschillende partijen.
- Hoogwatervoorziening (HWVZ)
 - Functioneren hoogwaterzone
Er zijn verschillende ervaringen met het functioneren van de hoogwatervoorziening. In essentie werkt het goed en is er een hoogwaterzone gecreëerd. Handhaving en controle wordt op termijn als knelpunt ervaren, evenals lekkages en peilverschillen binnen de HWVZ.
 - Controle en Handhaving binnen HWVZ
Controle en handhaving op doorstroom en diepte van watergangen en het functioneren van kunstwerken (duikers/dammen) binnen de HWVZ is een terugkerend gespreksonderwerp. Het is niet voldoende duidelijk of, wanneer en hoe dit plaatsvindt. Er is ook een vraag of deze informatie openbaar is/of wordt opengesteld.

- Verzakkingen
Ondanks de HWVZ zijn er huizen, vloeren in huizen, ed welke toch verzakken door verschil in peilen rond de huizen en wegzakkend grondwaterpeil wordt.
 - Toekomst HWVZ
In het knelpuntenrapport wordt aangegeven dat de HWVZ niet vanzelfsprekend een permanente situatie is. Dit levert een stevige discussie op want dit is wel de verwachting bij de inwoners. De kosten die gepaard gaan met het handhaven van de HWVZ is hierbij een doorslaggevende factor en HDSR beloofd dit verder uit te zoeken. Een alternatief is bijvoorbeeld een overgangszone te creëren rondom de HWVZ indien het peilverschil groter wordt dan de 50 cm.
 - Doelmatigheid HWVZ
Het is onvoldoende duidelijk hoeveel huizen baat hebben bij de hoge peilen t.b.v. het beschermen van de (houten paal)fundering. Gemeente kan aanvullende informatie over de funderingen hebben.
- Bodemdaling – peilindexatie
 - Peilindexatie (volgen van maaiveldddaling met het waterpeil)
Er wordt een punt gemaakt dat het waterschap niet door kan blijven gaan met het indexeren van de waterpeilen, doordat het verschil tussen hoog- en laagwater groter wordt. Als waterschap moeten we de functies van het gebied faciliteren welke door de provincie wordt bepaald. Voor Zegveld is het agrarisch gebied. Als waterschap mogen we het peil aanpassen aan de maaiveldddaling (=peilindexatie).
 - De vraag wordt gesteld wie aansprakelijk is voor schade aan huizen door de maaiveldddaling en het indexeren van de peilen wat weer maaiveldddaling tot gevolg heeft. Eventuele schade die ontstaat door peilaanpassingen kan niet worden verhaald op het waterschap (er is hier jurisprudentie over, zie ook <https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/handboek-water/activiteiten/beheer-watersysteem/peilwijziging/>).
 - CO₂
Wordt CO₂ een onderwerp in het knelpuntenrapport en wat zijn de afwegingen die gemaakt moeten worden bij het reduceren van CO₂ uitstoot ten gevolge van veenoxidatie in veenweidegebied? Bestaat er een win-win situatie waarbij boeren kunnen profiteren van het reduceren van CO₂ door maatregelen te treffen en daarvoor compensatie kunnen krijgen?
 - Verkleiing (de aanvoer van kleispecie op veengronden) wordt geopperd als mogelijke aanpak voor bodemdaling. Verkleiing leidt ertoe dat het veen weer nat wordt gehouden doordat een bovenliggende kleilaag wordt aangebracht.
 - Onderwaterdrainage kan helpen bij het reduceren van de bodemdaling.
- Agrarische activiteiten
 - Het landschap is door boeren honderden jaren geleden gevormd en wordt nog steeds intensief bewerkt. Inmiddels is dit het cultuurlandschap dat karakteristiek is in de weide omgeving.
 - De oplossing voor bodemdaling ligt niet alleen bij de boeren, hierover is begrip.
 - De agrariër is ook benadeeld door bodemdaling door hogere kosten.
- Wateroverlast
 - Op 30 mei is in de kern wateroverlast geweest na de hoosbui waar binnen een uur circa 50 mm neerslag is gevallen. Ondanks de ophoging van dit gedeelte van de nieuwbouw heeft de verzakking in twee jaar (ongeveer 20 tot 25cm) er weer toe bijgedragen dat er een gedeelte van het terras de tuin is ingespoeld. Particulier genomen maatregelen na

afloop van de bui in mei, in de vorm van geultjes in de tuin, heeft overlast op 5 september 2018 beperkt. Het niet goed functioneren van de overloop putten en het snel noodzakelijk repareren hiervan geeft aan dat de ophoging en de gekozen methode niet effectief is. Extreme weersomstandigheden zullen vaker voorkomen dus de noodzaak om het systeem robuust te maken.

- N.a.v. meetgegevens van de Hazekade uit het knelpuntenrapport wordt gevraagd waarom het zo lang hoog blijft tov het peil bij het gemaal. Het lijkt dat water niet goed weg kan door de Slimmenwetering door evt opstuwning bij de bruggen. Het waterschap wil gaan kijken of de bruggen inderdaad een te klein doorstroomprofiel hebben.
- Grondwaterstanden
 - De droge zomer heeft geleidt tot lage grondwaterstanden. De vraag is of er meer nadruk moet komen op het monitoren en het beïnvloeden van de grondwaterstand.

Volgende bijeenkomst

Donderdag 6 december, 20:00 uur, bij het VIC

Het thema HWVZ zullen we dan bespreken en dan met name de (on)mogelijkheden in de toekomst ervan. HDSR zal een aantal varianten uitzoeken en daar ook de evt kosten bij zoeken.